

var det Hovedmiddel, hvormed vi ſkulde binde Kongeriget Danmark og Hertugdømmet Slesvig ſammen; det var denne Hovedtanke, der laa til Grund for alle vore Beſtræbelſer, for alle vore Drætter, for hele vor daværende Udvikling og for alle vore Forhandlinger. En Følge deraf var, at Mange, ſom ellers maatte ſee kunde have følt ſig betænkkelige ved de Beſtemmelſer, der dengang anſaaes henſigtsmæssige til at danne Grundlaget for vor Fremtid, dog følte ſig beroligede derved ſom et Mittel til muligt at opnaae den Hovedhenſigt og den Hovedtanke, vi da havde. Saaledes var det upaatoivſeligt et væſentligt Mittel, hvorved man maatte ſøge at vinde en ſtor Deel af Befolkningen i Slesvig, der hidtil havde været udeluſtet fra Deeltagelſe i det offentlige Liv, naar man byggede den Forfatning, der ſkulde binde os ſammen med Slesvig, paa et frit Grundlag med en meget bred Valgbæſtis. Jo mere omfattende Rigsdagens Virkſomhed var, deſto mere ſammenknyttende vilde ogſaa Rigsdagen blive for diſſe to Landsdele. Vi ſtaaer nu paa lige det modſatte Standpunct. Grundloven gælder kun for Kongeriget; for Slesvig gælder en anden Grundlov. Det Formaal, vi dengang havde, og de Beſtemmelſer, vi dengang maatte ſøge at gjennemføre, modvirke vi netop i det ſamme Forhold, ſom vi dengang haabede at fremme dem. Jeg troer, at, jo mere forſkjellige de ſærlige Forfatninger ere, deſto mere nødvendigt, deſto mere uundgaaeligt nødvendigt bliver det at gjøre Fællesforfatningen ſtærk; jo mere forſkjelligt Grundlaget for de to Forfatninger, der nu beſtaaer ved Siden af hinanden, viſer ſig at være, deſto ſtorre maa ogſaa Omraadet være for Fællesforfatningen, naar man ſkal vente, at det hele Maſſineri ſkal kunne gaae. Man kunde maatte ſige: „Ja, naar vi kun have Valget imellem enten at opretholde den Forfatning, der nu engang grundlovmæssigt er givent, i ſin hele Udſtrækning, eller at opgive Forbindelſen med de øvrige Landsdele, og navnlig med Slesvig, ſaa maa vi give Slip paa Forbindelſen, og ville beholde vor Forfatning aldeles uforandret.“ Men jeg troer, at det danſke Folk har i den Periode, der ligger i en nær Fortid, viſt, at der ikke er Gen, ſom ikke vil gjøre de utroligſte Anſtrengelſer for at opretholde For-

bindelſen, navnlig med Slesvig, og det ligger deri, at uden denne Forbindelſe er vor Selvſtændighed uſikker, uden denne Forbindelſe ville vi ikke være iſtand til i Fremtiden at ſikre os en ſaadan Stilling, at vi kunne ſige, at vi beſtaaer ſom ſelvſtændig Nation. Derfor mener jeg, at det danſke Folk og den danſke Rigsdag har været og endnu fremdeles vil være villig til at gjøre endog ſaadanne Opoffrelſer, ſom kunde være ſørgelige, ſom kunde være beklagelige, ſom kunde ſtride imod Ens Ønſker og Overbeviſning om, hvad der er det Rigtigſte efter de her beſtaaende Forhold, naar man derved ſøger at ſikre det, ſom er det Vigtigſte for Rigets fremtidige Beſtaaen, og vi have jo allerede viſt, at vi ere meget villige til at gjøre ſaadanne Indrømmelſer, ſom kunde føre til en Sikkring i dette Punct. Vi have allerede viſt, at Rigsdagen renoncereer paa mangen en Ret, der grundlovmæssigt tilkommer den, under den Mellemtilſtand, ſom nu beſtaaer. For mig ſtiller det ſig ikke efter diſſe Øttringer ſaaledes, at vi maae vide, hvorledes det ſammenholdende Organ, ſom for Fremtiden ſkal binde de forſkjellige Landsdele ſammen, bliver, før vi opgive den grundlovmæssige Ret, vi have, til at deeltage i den nye Forfatning. Jeg kan nu med Hensyn til det Forſlag, der foreligger, kun forſaa vidt tiltræde de i § 5 indeholdte Forſlag, ſom det første Alternativ beſtemmer, at den danſke Rigsdag ſkal kjende Fællesforfatningen, forinden den vedtager, at den forandrede Grundlovsbeſtemmelſe ſkal træde i Kraft. Det er af den ærede Landsþthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) allerede tidligere meget klart oplyſt, hvilke Vanſkeligheder det andet Alternativ vil have, og jeg troer, at den Erfaring, vi have ſaaet med Hensyn til de Reſultater, der ere fremkomne af ſaadanne Forſamlinger fra Rigets forſkjellige Dele, angaaende Deeltagelſe i de grundlovmæssige Beſtemmelſer, der ſkulde gives for Fremtiden, gjør, at vi ikke kunne ønſke, at en ſaadan Bei paany ſkulde forſøges. Derimod troer jeg rigtignok ikke, at den ærede Landsþthingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) har ſuldfommen gjort ſig det klart, hvilken Virkning det vilde have, naar en ſaadan Bekjendtgjørelſe af Fællesforfatningen, ſom han for-